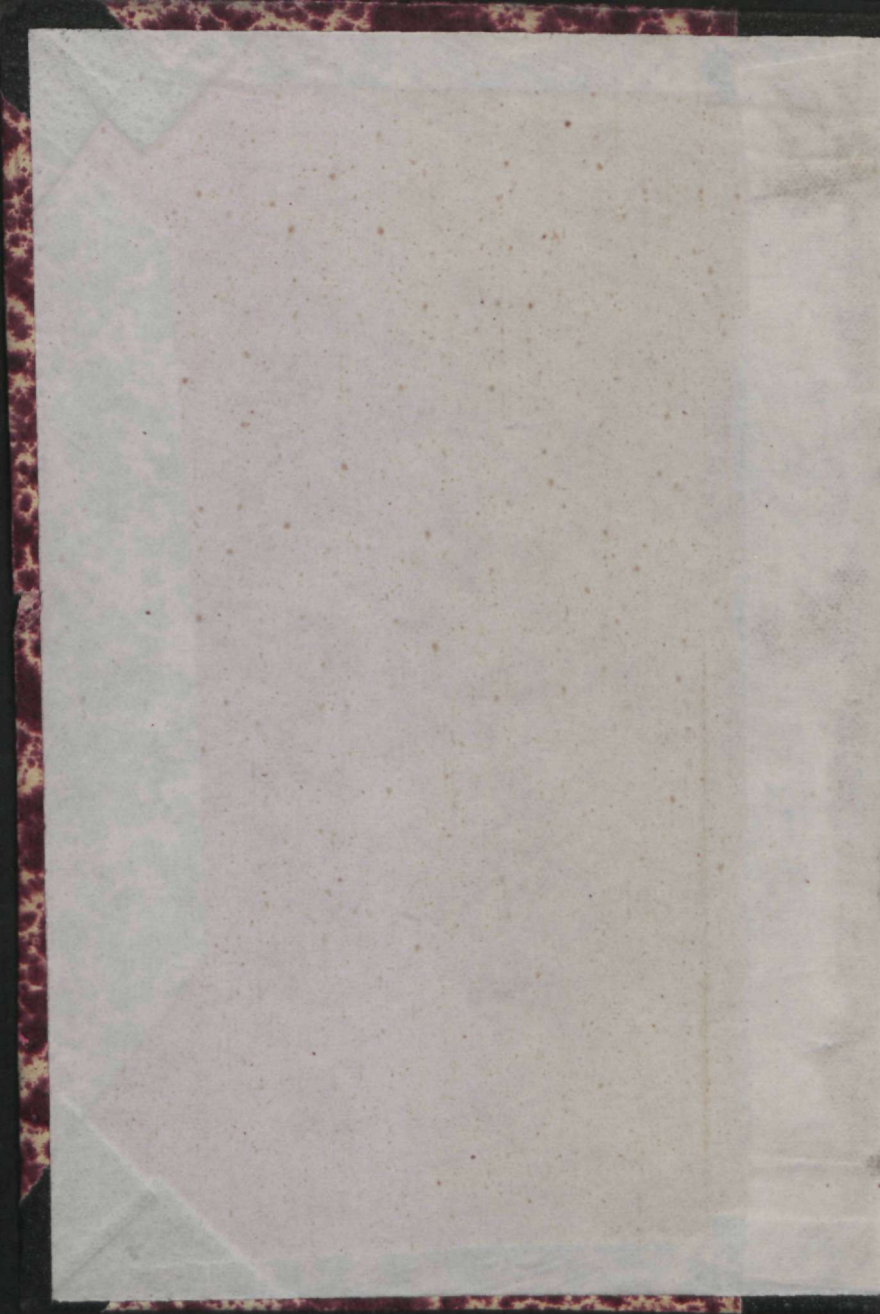
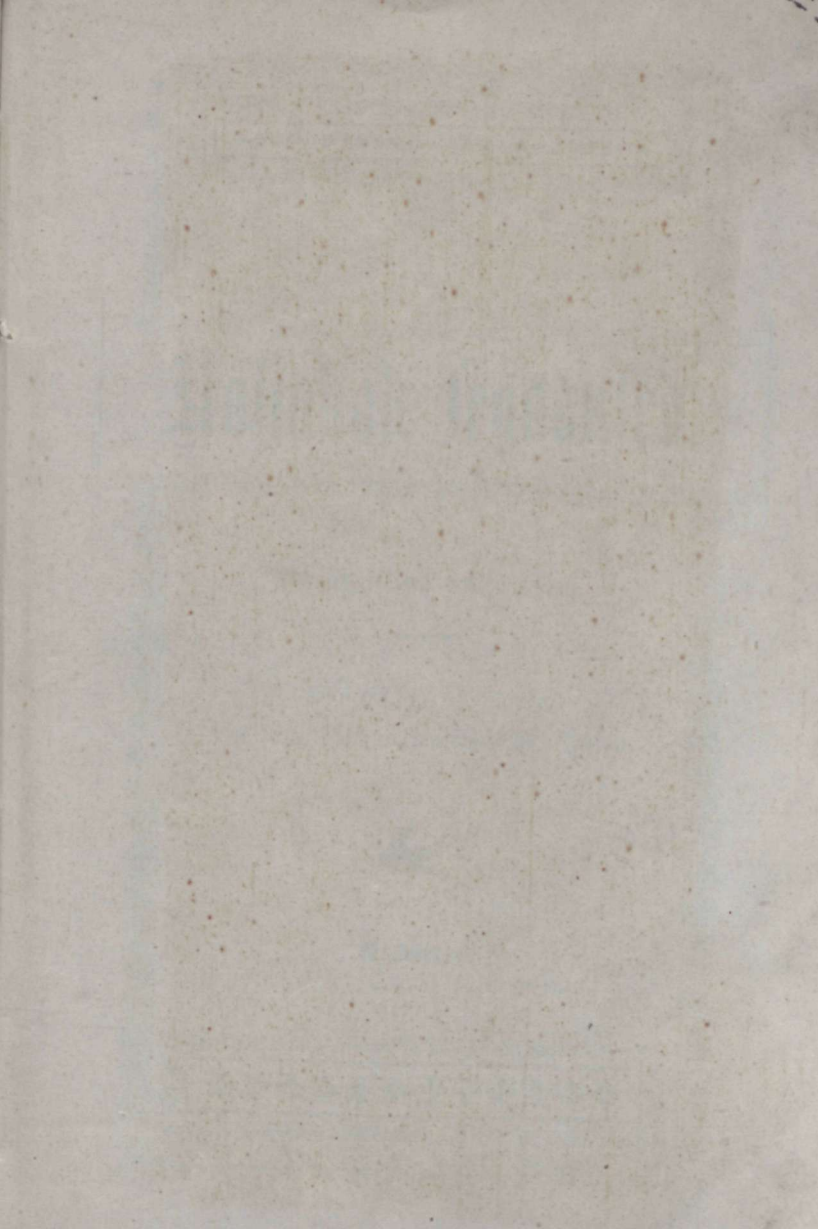

A 48

~~I 29~~ 8.

T. 3902.

li ole

Naljaked segadused.

Ühejärguline naljamäng.

Mansfeldi järel
Eesti näitelawale seadnud **B. Talts.**

Natweres.

Nikolai Erna trüff ja fulu.

Mängimise luba

annab kirjastaja kolme rublaise jisse matju eest.

Katweres.

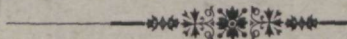
T. 3902.

Naljakad segadused.

Ühejärguline naljamäng.

Mansfeldi järele Eesti näitelawale seadnud

B. Talts.

Rakweres.

Nikolai Grna trükkjalaku.

Къ представлению дозволено.
С.-Петербургъ, 23-го Февраля 1899 г.
Подпись и. д. Цензора драматическихъ сочинений.
№ 1512.

Дозволено Цензурою. — Юрьевъ, 9 Сентября 1899 г.

ENSV TA
Kirjandusmuuseumi
Arhiivraamatukogu

32 113

Osalised:

Pärn, — Kaarma mõisa omanik. Lestmees.

Liisi, — tema tütar. 18 aastane.

Neti, — toatüdruk Pärna juures. 18 aastane.

Burin, — Riisipere mõisa omanik, — noor mees.

Brits, — Burina toapoiss, — elava loomusega.

1870

John - George in the amount of \$1000
John - George in the amount of \$1000
John - George in the amount of \$1000
John - George in the amount of \$1000
John - George in the amount of \$1000

1. Piisi.

Piisi (istub laua taga ja märgib pesu; laua peal on õmb-
lemise kraam ja raamat. Vähe aja pärast õmblust kõrvale wisates,
wõtab raamatu, loeb natuke aega, siis wirutab raamatu pahase
meelega wastu maad; püsti tõustes rahutumalt):

Seesugune elu ei kõlba kuhugi! Igawus wiib
enne aegu hauda! Istu üksi, kui igawene wang!
Üks päew on nii pikk, nagu oleks see sada aastat!
Tõeste, hulluks wõib minna inimene niisugusest elust!
(Weel rahutumalt) Mitte ühte elawat hinge! Mitte ainust
sõpra ega tutawat! Istu siin terwed päewad üksi ja
loe aga papale igawat „Püha päewa lehte!“ (nutab).
Peaks keegi ometi wõeriksgi sõitma! . . . aga mitte
kedagi! Näed siin üksnes urädnikku ja walla postipoissi,
kes ainult halpida mõistawad ja rumalat lori ajawad . . .
Tõe poolest, hirmus on tütarlapsel niisugune elu!
Zumal, Zumal, küll olen ma õnnetu! . . . (rahwa poole)
Teie wõite ju isegi mõista: papa tõi mind Peterburgi
intsitutist ära ja pani siia Kaarma nelja seina wahela,
otsekui wangi kinni. Käsi mind siin aias ennast
lahutada, urädnikku ja postipoisiga aega lõbustada.
Aga, kui aeg süügi weel igawaks saada, siis wõida

temale „Pühapäewa lehte“ lugeda . . . Noh, ütelge nüüd, kas on weel keegi maailma peal minust õnnetum? Hommikul: (kordab isa ja oma sõnu) „Liisike!“ — „Mis on papa?“ — „Aga mis täna lõuneks saab?“ — „Ma arwan, papa, et supp, praad ja koogid.“ — „Liisike, kas loofide asemel parem manna pudru ei võiks teeta?“ — „Kuidas soowite, papa?“ „Eks saagu siis peale manna pudru!“ Peale lõunat: „Liisike!“ — „Mis on, papa?“ „Mina lähen nüüd palkoni peale wäheks ajaks pikkutama?“ — „Eks minge jah, papake!“ Liisike, aga kas ei loe ja mulle seal ka „Pühapäewa lehte“ ette?“ — „Miks mitte, papake, loen küll!“ Homme on kõik niisamuti: lõuneks loofide asemel manna pudru, aga peale lõunat palkoni peal „Pühapäewa lehe“ lugemine! . . . Eks wastake nüüd ometi, kas ei ole jeesugune elu päris wangi põli?! Ja mis saaks teie tegema, kui teid igapäew manna pudru ja „Pühapäewa lehega“ hakatasse toitma?! Natuke aega mõttes olles rõõmsamalt): Aga intsitutis oli hoopis lõbusam elu! Seal olivad ometi kooliõpetajad . . . ja mitmed weel koguni noored; (rõõmsalt) näituseks, looduseõpetuse kooliherra! . . . Niisugune ilus mees ja habemega peenike herra, et lust näha! Meie kõik armastasime teda . . . kõik . . . ja Leeni kelm sagedaste peitis ta palitu taskusse kompvekkisi . . . Iga aasta oli meil intsitutis tore pallipidu. Edespoolt, siis oli meil päris paradiisi lõbu: sõitsiwad kokku junkrud, ohwitserid ja tehnikad, siis tantsisime, kas hing seest wälja, tegime nalja, lõime plaani, ajasime armustuse juttusi! Ja . . .

praegu tuleb mul veel meelde see ilus junkur —
 Lapsin: fiinises mundris, musta wuntsidega, kõlisesa
 kannustega ja kõrge haridusega! . . . Ma ütlen teile:
 Prantsuse keelt rääkis ta niisama puhtalt ja wabalt,
 kui oleks ta ise päris Prantslane olnud! Ja ilus ja
 lahke oli ta, otsekui ingel taewast! Ja kas teate?
 (waatab ümber) kui mina temaga saalis marmori postide
 taga tantšisin, siis andis ta kelm minu kääle mitu
 korda juud! . . . Mina aga tegin, nagu oleksin tema
 peale sellepärast pahaseks saanud ja ei tahtnud enam
 teist korda temaga tantšima minna; aga ta kelm
 oskas mind nii osawaste paluda, et ma wastu panna
 ei wõinud; — läksime jälle tantšima, ja . . . ja . . .
 meie tantšimine siis ikka rohkem postide taga . . .
 Oh kui õnneliku tundsin ma siis ennast olewat!
 (Rahwa poole) Aga Jumala pärast, mitte ühelegi sellest
 hingata! (Mõttes) Heldene Jumal, kui kaua ometi see-
 sugune elu saab kestma?! Noh, eks saame näha,
 mis uudist papa Riisi perelt toob? Papa rääkis, et
 sinna olla Moskwaist noor mõisnik tulnud; see olla
 ilus ja kõrgeist haritud ülikooli õpilane; soowida ise
 maal hakata mõisat pidama ja mõelda ka warji abi-
 elusse heita. Papa, kui ta waeheks lapseks jäänud,
 saanud tema eestkostjaks, ja nüüd olla ta tema selle
 üle rääkinud, et kui meie üksteisele meeldima saame,
 siis wõtawat see noor herra mind omale abikaasaks.
 Eks saa sellest siis tore tükk?! Noor, ilus mees!
 Mustad wuntsid! . . . Lasen ka prillid hakata kandma.
 Muidugi saawad siis iga päew manna pudru asemel
 koogid olema, aga „Pühapäewa lehe“ lugemise asemel

aja löbustuseks mehe magusad musud! Tõeste, saan ma wiimaks weel koguni õnnelikuks! (murega Aga need on ju kõik tühjad mõtlemised . . . ainult jala soowid! Oh, mina õnnetu tütarlaps! Ei tule ka weel papa kodu (nutab).

2. Liisi ja Bärn.

Bärn (suwe riidest kuub, õlekübar peas, punase rätikuga pühib otsa eest higi, ülikuube maha wõttes): See teereis tegi mind puru wäsinuks! Ei wanad kondid enam sõita kannata! (Waatab Liisi peale) Noh, mis see ometi peaks tähendama?! Liisike, jälle sa nutad?! Kallis tui pojake (annab suud) miks sa ometi nii palju nutad? Sata nutt järele ja pühi silmad kuivaks! Kumal laps, sa peaksid täna ennast rõõmustama, aga sina nutad! Praegu tulid ma Liisi perelt, herra Burina juurest ja . . .

Liisi (rahutumalt wahela, papa kaela ümbert kinni wõttes): Kallis papa, räägi nüüd: kas on tal mustad wuntsid? Noh, räägi nüüd, papa!

Bärn (lahti rabeledes) Kumal laps, sa kägistad mind feda moodi ära! Jumala pärast, lasse lahti!

Liisi. Kulla papake, eks räägi nüüd rutemalt: kas on tal mustad wuntsid? Sinised filmad, jah?

Bärn. Kentsakas oled sa, Liisi! Eks kannata wähe aega, küll sa saad teda ise nägema! Poole tunni pärast on ta oma toapoisiaga ise meil. Sina, Liisike, jää siia, wõta teda lahkestest wastu, aja mõist-

likult juttu, sest sellest võib sul' suur õnn tulla!
Mina aga olen sõidust koguni väsinud ja lähen väheks
ajaks palkoni peale pikutama.

Liisi. Minge, minge, papa! Külap ma herra
Purinaga ilufaste toime saan!

Pärn. Aga ehk loed ka mulle „Pühapäeva
lehte“ palkoni peal?

Liisi. Pole tarwis, parem puhake nõnda sa-
muti (annab suud). Minge, minge, papa! Mina aga
lähen väheks ajaks aeda jalutama ja ennast lahutama;
aga peale seda pean ma ennast weidi seadma ja
kohendama. Lähme, papa! (ära).

3. Meti. (üffi).

Meti. (astub sisse, puhtalt riides; riiete poolt on vähe
toatüdruku moodi, lähed laua juurde) Ikka alles preili jän-
dab nende rätikutega! Juba terve pool aastat, kui
hakkas märkima, õmbleb, aga ikka alles veel kolmas!
Ise aga ohkab ja ägab alati: igaw, igaw! . . . Kui
nii igaw oleks, külap siis töö rutemine ka edasi läheks!
Teadu pärast — ilma tööta ja wedeledes lähed mui-
dugi aeg igawaks! (waatab pörandale) Soo! Siin we-
deleb raamat? Külap seda wiist ka igaw lugeda oli!
(paneb raamatu laua peale) Puhas tühi nurisemine ja muud
ühtigi! Mis on siis õige preili elul wiga? Söö, joo,
maga ja jaluta nii palju, kui iganes süda soowib . . .
(Mõttes) Aga siisgi ei wõi preili elu meie omaga
kaugelgti võrrelda. Tõdepoolest on siin igaw nurf;

ei ole siin kedagi, kellega ka preili wõiks paar sõna juttu ajada ja aega lõbustada. Meie eluga on aga hoopis teine lugu! Mis wiga siis minu elul on? Päewal — siia, sinna ja ei pane tähelegi, kuidas aeg mööda läheb! Ohtul lähme jälle aeda . . . Mihkel tuleb lõõtsa pilliga, kutsjar ja kofk — kah; kofhe hakkawad laulud ja naljatamised ja koerustükid. Küll on aga see Mihkel üks tubli pois! Kui tema tembutama hakkab, siis pole ka tütarlastel enam nalja! Ühe sõnaga: osaw ja armas pois on see Mihkel! (wõtab rätiku ja istub laua juurde) Kas ömmelda ka preili eest, saaks ometi töö kord ka walmis (ömmleb).

4. Netti ja Burin.

Burin. (puhtalt riides, kaabu tübar, kindad käes, wuntsidega; wiisaka kumbedega, astub sisse ja läheb Netti poole).

Tere lõunat, auustatud preili! Jõudu ka tööle!

Netti. (kohmetamult) Tere — Jumalime!

Burin. Elan teie naabruses; ammugi igatsesin ikka teie poole sõita, aga, wabandage, igakord oliwad ikka omad toimetused ja takistused! Kas auustatud preili ehk lubab istuda?

Netti. (weel kohmetumalt, päästi tõustes) Olge heaks, istuge jah!

Burin. Aga kuhu siis teie lähete? Wabandage, wõib olla. ehk ma teid segasin? Olge nii head, preili, istuge ka! Kuhu siis nii kiire on? . . .

See ei oleks ju mitte paha, kui meie üksteisega lähemalt tutwaks saaksite?! . . .

Neti. (istub maha; kõrwale) Kui seda nüüd preili näeks! Kes ta ometi peaks olema? (kõwasti) Tõepoolest, minul pole aega, mina pean minema! . . .

Burin. (tõuseb püsti, läheb Netile ette) Olge nüüd nii head, preili! Kuhu nüüd tõttate! Istuge! Ajame paar sõna juttu ja saame ligemalt tutawaks! Külap teil siin maal wist väga igaw on? Kas fagedaste ka linna elu mälestate? Eks ole ju maal elu igaw?

Neti. Ei ole ühti!

Burin. Aga minule, et ma küll suur looduse armastaja olen, on küla elu pärast Moskwa linna elu hoopis igaw! Linna elu on ju mitu korda lõbusam! Eks ole tõsi?

Neti. On küll!

Burin. (inestades; kõrwale) Ei ole! On küll! Waat sul haritud preili! (Neti poole) külap teie wist rohkeste jalutate, nagu ma näen, on teil siin ilus rohuaeud ja muidugi wist ka väga suur?

Neti. Ei ole suur.

Burin. (Waatab tungiwalt Neti otja; põlastawalt) Siis on teil weikene rohuaeud? Kas nõnda teie räägite?

Neti. Jah, weikene.

Burin. (iseeneses) Niisugune on mõni haritud preili! Aga kuidas isa teda kiitis, ühe sõnaga — tõstis ta oma tütre taewasse; nagu näha, wanema jüda ikka: ilma waleta läbi ei saa! (Netile) Kas preili juba ammugi maal elab?

Neti. Sügifest saadik.

Purin. Wõi sügifest saadik! Mõnda on siis juba terve talu maal ära elatud! Eks ole see teie poolt üks mõitlus iseenesega?

Neti. Ei ole ühti mõitlus. Aga ma palun, mul on tarwis minna! (jookseb ninema).

Purin. (järele jookstes) ootake, preili! Kuhu teie lähete? Lubage! (jookseb temale järele).

5. Brits üksi; pärast Viiji.

Brits. (wanapoolne faterkuub seljas, punane lips suure nõelaga, mütsi-lott peas, kuue warukad lühikesed; mantsetid paistavad poolest saadik välja; käe peal herra suwe palitu, tuleb sisse, jääb paremale poole seisma) Mõh, ometi kord jälle inimeste keskkel! Kodus läks aeg juba igawaks! Ei mina seda küll ära ei suuda mõista, mis asi sundis ometi noort herrat niisugusest suurest linnast, nagu Moskwa on, siia tühja igawa metsa nurka elama tulla? Siin pole karufigi, weel enam inimesi! Pärnis pime paks mets ja hundi koobas; muud midagi! Herra oleks mõinud ikka Moskwasse edasi elama jääda ja, nagu teisedgi faksad, lusti ja rõõmu elu elada. Linnas on ometi omad teatrid, klubid, pidud ja pallid, kuna siin sellesarnast ju midagi ei ole... „Brits,“ ütleb herra, „meie hakkame sinuga maal põllu ja mõisa pidamist õppima!“ Kentsakas lugu küll! Wõi Brits pidada hakkama põldu pidama ja mõisat harima?! Tule nüüd Jumal appi! Mis teab siis Brits põllu tööst! Kus lehma hakata lüpsma, ehk kanu toitma?!

Jumala eest igamus on suur! Juba rohkem, kui faks nädalat istume Riisiperes, aga üht elawat hinge pole veel näinud! Üksi walla wanem oma paksu teise poolega, need on ainjad mõõrad ja külalised. Jah, maal on linna elu kõrwal täitsa . . . noh, kuidas see mõera keele sõna nüüd oli? Ah joo! Maa elu on linna elu kõrwal tühi proklamatsija ja muud midagi! Eks saame näha, kuidas siis lugu siin on? (waatab ümber) Röögis öeldi, et siin inimesi õige rohkesti olla: ilus toatüdruk, paks pesu naine, aednik Mihkel ja kutsjar Kaarel. (Waatab ümber ja märkab fissetulejat Viikt) Ehe! Ah ja pala fiik! see ongi wiist toatüdruk! näha, et siin rätikusi õmbleb. Pole wiga, foguni kena neiu! (läheb ligemale; enesete) Aga kui see toatüdruk ei ole? Sitši riides! . . . Muudugi toatüdruk! (Astub ligemale, mütsi fergitades) Ehe! Tere, tere, preilike! Glame teie naabruses — Riisiperes.

Liisi (kohmetanult ja imestusega) Tere tulemast. See rõõmustab! (iseeneses) Kui ilus meesterahwas! Rahju aga, et wuntsiisi pole, habemega!

Brits. Preili oli siin wiist nõelumisega ametis?

Liisi. Jah, ma märkisin siin ninarätikusi.

Brits. See on tubli töö! Ja kui kawalaste see kõik on wälja mõeldud: märgite iga rätikule tähe peale, ega siis pesu naine neid nii fergeste armastada ei julge (Liisi otsa waadates, naerab) Jah, wäga kawal wälja mõtlemine!

Liisi. Eks olge head, istuge!

Brits. Merji! (mõlemad istuvad ja on wait).

Liisi. (hulga aja pärast) Teie olete juba nii kaua maal; kas mitte siis ka ennemalt ei võinud meie poole sõita? Meie elu siin üksikus kohas on hoopis igam!

Brits. Jah, see on õige küll, preili, ega maa elu linna elu vastu küll ei ole (iseeneses) Misfugused punased paled! ja ise ka hea matsakas! (tõwaste) ja aega lõbustada pole siin ka võimalik! Ühe sõnaga, pole siin mingit deputatsijat, waid ainus distertatsija ja muud midagi.

Liisi. (imestusega) Mis teie ütlesite?

Brits. (uhkelt) Mina ütlesin, et maa elus pole mingit deputatsijat, waid ainus distertatsija! (iseeneses, naerdes) Si saanud aru! Ühe sõnaga ütelda: küla tui-mus ja rumalus! Üks entsiklopeedija ja muud midagi!

Liisi. (imestusega) Mis sõnu ta ometi räägib?! (Waatab tema otsa) Külap teie wist ikka rohkestest loete, nõnda ei igatseda aega üle ei jäägi?

Brits. Muidugi, preili! Meie loeme õige rohkestest ja enamast ikka romaanisi, laulusi ja ennemuistseid juttusi.

Liisi. (imestusega, nagu kortsus) Kuidas? Teie loete siis üksnes romaanisi; aga teaduslikkusi töösi ei loegi?!

Brits. Noh, ennemalt sai ka neid ikka loetud, aga praegu on neist hinu mulle otsas. Nüüd armastan ennast looduse ilust rõõmustada, uurimise ja resolutsidega töös olla! Kas teie ka loodust armastate?

Liisi. (mõteldes) Jah, miks mitte (piff waitolemine).

Brits. Kas ehk preili ei soovi minuga aeda minna?

Liisi. Miks mitte, lähme peale aeda! (iseeneses) Misjugune kentsakas inimene! Kui rumalaid sõnu ta räägib! Külap wist ikka mind proowida tahab. Ega ta tõeste siis ometi nii loll pole. Ja ega siis papa minule ei hakkanud waletama? Siisgi ei saa ma praegu sellest aru, mis peaks seesugune tembutamine tähendama?

Brits. (iseeneses) Pehme matsakas! Ühe sõnaga — päris trikotill (mõlemad ära).

6. Burin üksi.

Burin. (sisse tulles wihajelt) Tuhat ja tuline, see on liig! Misjugune teutus! Päris kõrwalops! Jah, see on wäga ilus tema isast ja pealegi weel minu lapsepõlwe käemehest! Wõi niisugust tolapead mõtleb ta minule naeseks toimetada?! Ei, see on kelmus!... ühe sõnaga, see on tükk, mis kaelakohtu nuhtlust nõuab! (Soeb sõrmi mööda) Ehteks, räägib Bärn, tema tütar õppinud Peterburgi intsitutis! Teiseks, olla haritud kumbedega preili! Kolmandaks, mõistwat heaste klawerit mängida; olla lahke jutuga, nagu lõuke; neljandamaks, olla wäga ilus, wiiendaks, lustiline ja naljatujulik; kuueandaks: Noh, enam pole sõrmigi; seitsemendaks, kahesamaks: see ja see! Ühesas — walget werd!?! Aga, wõtku pagan, tema tütrel pole ühtigi neist omadustest!?! Hariduse on ta Kaarma mõisa karjalaudas saanud! „Mängida,“ ütleb ta;

„mina ise küll ei mõista, aga ma armastan kuulata, kuidas Mihkel lõõtsapilli mängib!“ . . . Ja näu poolest pole ta ka sugugi nii ilus, kui isa kiidab! Lustiist ja naljast pole sõnagi rääkida! „Ei ole!“ „On küll!“ muud midagi ta vastata ei mõista! Kümneks, on ta tola ja musta werd! (välgab) Võtku pagan niisugust teutust! Mina räägin temale: „Külap teie wiist rohkestes lugeda armastate?“ — „Jah!“ wastab ta: aga siisgi armastan ma rohkem ikka kuulata, kui kofk pühakirja loeb ja seletab.“ Kofk loeb ja seletab püha kirja! Tule nüüd Jumal ise appi! Ei! Teie näete ju isegi, et see üks häbemata nali on; üks hirmus laimamine tema isa poolt! Aga oota ja Pärn! Nüüd mõistan ma, mis mees ja peale seda oled! Nüüd saan ma sinuga hoopis teisiti ümber käima! Niiviisi teist inimest trotsida ei tohi! Sa arwad, et ma ennast tänuks sinu hoolekandmise eest sinule ennast ohwriks pean tooma ja sinu tolapea tütre enesele abikaasaks kofima? (seisab mõttes) Ei mina sellest aru ei saa, kust wõttis Pärn selle mõtte, et ta tütar walget werd neiu olla?! Ega ta ennast ometi mustaks pole wärwinud? (rahwa poole) kas wõib see wõimalik olla? Muidugi ei wõi! See asi peab seletatud saama! (jookseb palkoni poole ja karjub kõvasti) Pärn! . . . Pärn! . . . Pärn!

7. Burin ja Pärn.

Pärn. (westi wael, tuhwlid jalas, unine ja kofkunud, mööda tuba edasi tagasi jookstes) Kus on? Mis on? Wett! wett! wett! Mihkel! Meti! Abel! wett! ruttu wett!

Burin. Mis teil on? Ega te ometi hull pole?

Bärn. (karjudes) Kus on tuli? Kus põleb?

Burin. (naerdes) Miks teie nii kõwaste kiskendate?

Bärn. (filmi õerudes) Aga miks sina siin nii koledaste karjused?

Burin. Kus teie olite ja mis te tegite?

Bärn. Mina olin palkoni peal ja uinusin „Pühapäewa lehte“ lugedes; aga häkiste tõstate teie nüüfuguse kisa, nagu oleks tuli lahti olnud! Teie oleks ju wõinud mind kedagi lasta üles äratada, aga mitte nii hulluste karjuma hakata!

Burin. Mina ei wõinud kedagi teid äratama saata. Olen juba pool tundi siin; esiteks nägin, et teid siin ei ole, sellepärast ei tahtnud ka teid mitte rahutada; aga pärast seda, mis ma kõik siin nägin ja kuulsin, pidasin ma enese kohuseks teiega rääkida ja asja seisust selgeks teha. Ütelge mulle, herra Bärn, otsekohe wälja, mis peaks see kõik tähendama? Nüüfugune toores nali?!

Bärn. (imestusega) Kuule, Burin, mis sul wiga on? Miks sa nii kahlikult minu otsa wahid? Nüüfuguse toore nalja üle nõuad sa minu käest seletust!

Burin. (wihafelt) Aga lubage, herra Bärn, nüüfugust naljatamist pean ma enesele teutuseks!

Bärn. (poolest rahwa poole) Raha on, et tütre iludus mehe mõistuse on segamine ajanud!

Burin. Minu mõistus on alles, aga teie olete pimedaks saanud: must asi on teie meelest walge!.. Nõnda haritud inimesed ei tee! Häbenema peaks teie

oma halli pead! Mina nägin teie Liisikest ja rääkisin temaga . . .

Pärn. (ruttu wahela) Koh mis oli?

Burin. (häristates) Koh, mis oli jah? Küsite weel! Mis rääkisite teie minule oma tütrest?

Pärn. Mis ma rääkisin?

Burin. (häristates) Mis ma rääkisin jah?! Teie ütlesite, et teie tütar on walget werd!

Pärn. Muidugi on ta walget werd!

Burin. Teie rääkisite, et teie tütar olla intjütutis õppinud; olla haritud, peenikese kombedega, pilt ilus inimene; mõistwat heaste flawerit mängida, ja, Jumal teab, mis weel ja weel! Ähe sõnaga, teie tõstsite oma tütre kuni taewani! Aga palun andeks, herra Pärn, kõik see algusest kuni lõpuni on puhas wale! Ja et teie minuga niisugust häbemata nalja mõtleksite heita, seda ei wõinud ma sugugi uskuda! . . . Ja teie tütre meheks ei wõi ma koguni mitte saada! Palun wabandada; peale seda ei wõi ma teie juures mitte ühte minutitgi wüibida ja ma pean oma kohuseks enam teiega mitte ühte sõnagi rääkida! . . . Head termist, herra Pärn! Teie olete minu wastu on inetu ja madal! Jumalaga! (tahab ära minna).

Pärn. (näitab sõrmega otsa peale) Waat need on mehel segamine läinud!

Burin. Täna-sest päewast ei pea meil enam mingisugust sõna wabetust olema! Jumalaga!

Pärn. (hakkab temast kinni) Kuule, herra Burin! Minu hoolekandmise all oled ja suureks kaswanud ja

Jellepärast on minu kohus minu wastu lahtine ja otse-
kohene olla! . . .

Burin. Roh?

Bärn. Ütle digust, kas ei ole sa liig rohkeste
siia kallanud? (laseb nipsu oma kõri peale) Ütle mulle,
kas pole sa mitte praegu wähe wintis?

Burin. (wihajelt) Herra Bärn, see on uus lai-
mamine!

Bärn. Ei, sõbrake, enne kui sa ennast wihas-
tama hakkad ja kõiksugu rumalaid sõnu suust wälja
loobid, oleks pidanud sa mulle ära seletama, millega
Liisi sind siis pahandas?

Burin. Seda pean ma asjataks! Hafatusest
kuni otsani on kõik puhas wale! Kõige pealt ei ole
teie tütar mitte walget werd!

Bärn. (lõõb käed laiali, imestusega wahib Purina otsa)
arusaamata asi!

Burin. Teiseks, haridust pole tal küüne wäärtgi!
Palun andeks, minu meelest on te' Liisi rohkem toa-
tüdruku laadi, kui insituti kaswandik! Kolmandaks . . .

Bärn. (wähele) Pea, pea natuke! Musta werd?
Kas nõnda sa ütlesid?

Burin. Jah, seda ta on!

Bärn. See! . . . Musta werd ja tola? Kas
on nõnda! . . .

Burin. Muidugi — nõnda! Päris õige sõna
— must ja tola! . . .

Pärn. Aga sina, sõbrakene, palun ka andeks, oled küll walget werd, aga siisgi ka tola!

Burin. Herra Pärn! Ma palun teid oma sõnadega mitte nii kaugele minna! . . .

Pärn. Walge ja tola jah! Palun andeks . . . ha-ha-ha (naerab) kas tead, — sina pidasid plaani meie toatüdruku Netiga! (naerab).

Burin. (häbelikult) Aga kuidas wõis see wõimalik olla?!

Pärn. Nõnda wist asi oli, — musta werd ja tola?!

Burin. (tohmetult) Aga ometi, herra Pärn? . . .

Pärn. Aga ometi jah, herra Burin! Kes on nüüd siin süüdlane, et sa preilit toatüdrukust ei mõistnud ära tunda? Ha-ha-ha! Noh, ole heaks, tule minuga kaasa, ma tahan sind oma Liisiga tutwustada; küll sa saad nägema, et Liisi hoopis ilusam ja wiisakam on, kui tola toatüdruk — Neti. Aga tõepoolest, see juhtumine on kentsakas, päris nalja näitemäng! Kas pane wõi praegu näitelawale! Ha-ha-ha! (ära.)

8. Esiteks Liisi, siis Pärn.

Liisi. (pea norus) Waat seda ma ootasin! Nüüd on ta siin, ja sina aga röödmusta ennast! . . . Mitte ühte ainust mõistlikku sõnagi! Jumal teab, misjulgust lori ja inetumaid sõnu omast suust wälja ajab! Päris loll ja tola, muud midagi! Kumal, kui kõstri lehm! . . . Ei niisugune nali papa poolt pole sugugi

ilus! Wõi niisuguse narrile tahab ta mind mehele panna? Temale ma mingisuguse hinna eest ei lähe! Ennem tuhat korda jään ma wanaks piigaks ja hea meelega tahan ma siin manna pudru süüa ja „Püha päewa lehte“ lugeda, aga temale ma ei lähe! See sugune mehenarr oleks mul eluks ajaks üksnes teutufeks! Aga papa?! Mis tema küll mulle ei rääkinud? Kiitis, et Purin olla kõrge haridusega ülikooli kandidat! Aga ütelge mulle, kas olete teie ka niisugust kandidati näinud? Jumal, Jumal, küll olen ma õnnetu! Istu nüüd siin ja oota! Aga mis siis ootad? Kas manna pudru wõi? (nutab).

Pärn. (sisse tulles) Liisike! Liisike! (inestusega) Suba jälle nutab!... Koh, mis kurvastus sul jälle on? Kallis laps, miks sa nüüd nutab? Kas tead ka, mis kentsakas nali meil oli? Kas tead, mis herra Purin tegi?! Ha-ha-ha (naerab).

Liisi. Papa, teie weel naerate! See on häbemata tegu!

Pärn. Liisike, mis häbi tegu see siis nõnda on? Nemad ajasivad ju üks teisega ainult juttu ja muud polnud seal midagi! Effitus wõib ju iga ühega juhtuda. Ei, Liisike, aga waata mis sugune kassi saba see Neti on! Wõi tema hakkab preilit mängima!

Liisi. Mis preilit mängima? Tõeste, papa, mina ei saa midagi sellest jutust aru... ja peale seda, mis siin on sündinud, pole mingisugune nali ju enam kohane!

Pärn. Pea, aga mis siis sinul wiga on?

Liisi. Jah, mis sinul wiga on?

Pärn. Noh just ka sellepärast pahaseks saada ja wirisema hakata, et toatüdruk ennast wähe herraga löbustas! Aga mis pea asi on: kui ütlemata kent-sakas nali sellest sai!

Liisi. Jumala pärast, mitte musta küüne wäärt ei saa ma sellest aru, mis teie praegu räägite!

Pärn. (tõsiselt) Aga seda sa tead, et herra Purin meile sõitis?

Liisi. Jah, seda ma tean wäga hästi! Nägin ka teie Purinat ja ajasin ka kõrgesti haritud studen-diga juttu?

Pärn. (imestusega) Ajasid herra Purinaga juttu? Kuidas sa siis temaga juttu ajasid?

Liisi. Kuidas juttu ajasid? Rääkisin, nagu teisedgi, keelega! Miks teie minu otsa nii imestusega wahite?

Pärn. Noh, jutusta edasi!

Liisi. Teie herra Purin on tolade tola! Üks-luine toapoiss, aga mitte student, ja ka koguniste mitte walget, waid musta werd!

Pärn. (imestusega) Mis? Musta werd?!

Liisi. Päris ahw, punase lipsu ja wana kirju mütsi-lotiga!

Pärn. Herra Purinal on ju kaabu!

Liisi. Wana kirju mütsi-lott!

Pärn. Kaabu!

Liisi. Müts ja must habe!

Pärn. Purinal on ju üksnes muntfid!

Liisi. Herra Purin on musta habemega!

Pärn. (täsi kofku lüües) See on koguni arusaamata asi! (Möttes) Ah-ha-ha! Wõib olla, et fiin ka seesama nali oli? Brits! (läheb ligemale) Brits!

Liisi. Misfugune Brits?

Pärn. Kas musta habemega?

Liisi. Musta habemega jah!

Pärn. Brits!

Liisi. Mis teie ometi räägite? Misfugune Brits?!

Pärn. Brits! Brits! Muidugi Brits! (hoof-
seb palkoni poole, tarjub) Herra Purin! herra Purin!

9. Endised ja Purin.

Purin. (tohtunud) Mis on? Mis juhtus?

Pärn. Brits! Wannun Jumala nimega, Brits!

Purin. Aga mis siis dige juhtus?

Liisi. (fõrwale) Ah! küll on see kena ja ilus meesterahwas! Kes ta aga on? Kas tõeste tema? (rõõnuga) See on tema!

Purin. (Liisit nähes) Aga see on wist Liisi! Koh, hoopis teine tubak! Ei nüüd ma küll ära ei lähe!

Pärn. (Purinale, Liisi poole näidates) Kas see oli?

Purin. (häbelikult) Ei olnud!

Pärn. (Viifile, Purina peale näidates) Kas see oli?

Liisi. (häbelikult) Ei olnud!

Pärn. (Purinale) Kellega sa plaani pidasid?

Purin. (häbelikult — tasa) Wist Netiga!

Pärn. (Viifile) Aga sina kellega jalutasid?

Liisi. (häbelikult — tasa) Britsuga!

Pärn. Eks näete nüüd, minu kallid, ise teete fite pudru walmis; olge siis ka nõnda head ja harkage sööma! Aga nüüd saage tutawaks! Sa kas teate, lapsed? Kui teie üksteisele meelt mööda olete, ega siis minagi oma luba ja õnnistamisega ka mitte kitsi ei ole!

Purin. Lubage, preili, mul ennast tutwustada!

Liisi. Palun, olge heaks, istuge!

Gesriite langeb.

Uuemad raamatud,

mis **Nikolai Erna** raamatukaupluse kuluga Rakweres on ilmunud ja sealt samast üksikult ja hulgana saada on:

1) **Uuimaa ajalugu.** Eestlaste ajalugu kõige wane-
mast ajast nende priiuse kaotamiseni, tähtsamate ajaloo kirjade
ja uurimiste peale põhjendatud, kõige täielisem toode jellel
põllul, mis iiales Eestis on ilmunud. Kirjutanud tuttav
Eesti ajaloo uurija **A. Saal**. Raamatu pakkus 269 lehe-
külg. Hind kõwas köites 85 kop. ja klaseeritud paberi peal
fildköites 1 rbl. 60 kop. ja 2 rubla.

2) **Kunstniku paluus.** Uus jutuke minewikust, kirju-
tanud **A. Saal**. Hind 12 kop.

3) **Romaanlik tõsimine ehk karistaw sihlwedu.**
Hästi põnew jutustus, kirjutanud **A. Saal**. Hind 12 kop.

4) **Pietari Päiwärinta** Soome uudisjutud. Kuul-
sama Soome kirjaniiku julest neli õpetlikku juttu. Eestistanud
Th. Erne. Hind 20 kop.

5) **Ei iialgi.** Romaan Eesti lähemast minewikust,
kirjutanud **E. Peterson**. Hind 60 kop.

6) **Liigri kütt ehk Malailase põue oda.** Hästi
põnew jutustus Sumbawlaste mäsjust. Eestistanud **J. Kurg**.
Hind 12 kop.

7) **Küsimise ja kostmise mäng.** Kuuekümmne lõbu-
sijulise kaartiga pidu tuju tõstmiseks. Hind 10 ja 15 kop.

8) **Kuuit elada, armastada ja armastatud saada.**
Tulusaks juhatusjeks ja lõbusaks ajawitets noorele rahwale.
Hind 10 kop.

9) **Pontial, Ottawide päälit.** Jutustus Põhja-
Amerika wabaduse sõjast. Eestistanud **J. Kurg**. Hind 10 k.

10) Ilus pildiraamat lastele. 48 pildiga. Hind 10 kop.

11) Laste ABD=raamat. 40 ilusa pildiga kaunistatud uuema aja õpetuse viisi järele kokku seatud, kust laps wäheste waewaga kohe esimese lehe külje pealt sõnu lugema hakkab. Hind 10 kop.

12) Beretonna jaladus. Jutufene noorele rahwale. Difens'i järele Inglise keelest Eestistanud N. Waas. Hind 5 f.

13) Waimulik Edeni rohued ehk tarwilised palwe tunnid. 1) Hommiku ja õhtu palwed püha kirja tunnistuste ja armja laulu salmidega, wanematele ja lastele kodu ja koolis pruukida. 2) Kristlikud kõned ja palwed warrude, pulmade, matuste ja muude aegadel, iga ristiiuimehe trööstiks ja usu kinnituseks kirjutanud J. Elken. Hind kõwas köites 40 kop.

14) Georg Stefenjon. Raudtee masina ülesleidja. Eestistanud A. Kiwi. Hind 12 kop.

15) Päised. Juhtumised ja jutustused Eesti elust. I. anne. Kirjutanud E. Peterson. Hind 20 kop., satineeritud paberi peal 25 kop.

16) Awaldatud jaladus. Prantsuse kirjaniku P. Moel'i romaan. Eestistanud G. Bergea. Hind 30 kop.

17) Musti lell. Jakob Liiv'i jutustus. Hind 15 f.

18) Beremehe majapidamise raamat. Hind kõwas köites 65 kop.

19) Dubrowski. A. S. Puschkin'i uudisjutt. A. Kiwi. Hind 15 kop.

20) Saatuse orjad. N. G. Geinze järgel G. Milleroff. Hind 15 kop.

21) Pnujala Mats. Jakob Liiv'i jutustus. Hind 20 kop.

22) Kalljalad iegadused. Ühejärguline naljamäng. Eesti näitelawale seadnud P. Talts. Hind 12 kop.

